

KONU ANLATIMI

EŞ ANLAMLI (ANLAMDAŞ) KELİMELEER

Yazılışları ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı sözcükler denir.

ÖRNEK:

Doktor, hastayı muayene etti.

Yukarıdaki cümlede doktor kelimesinin eş anlamlıları **hekim ve tabip** kelimeleridir.

Tempolu yürümenin vücuda pek çok **faydası** var.
(Yarar)

Sinan çok **yetenekli** bir çocuktü.
(kabiliyet)

ZIT (KARŞIT) ANLAMLI KELİMELEER

Aralarında anlamca zıtlık bulunan sözcüklere zıt anlamlı sözcükler denir.

* Bir kelimenin olumsuzluğu zıttı değildir.
Gelmek – gelmemek (zıt anlamlı değildir)

Küresteki bazı yumurtalar **büyük**, bazı yumurtalar **küçüktü**.

Anlattığım fıkraya çok **güldüler**.

Kedisi kaybolan İrem **ağladı**.

EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELEER

Yazılışları birbirinin aynısı ama anlamları birbirinden farklı olan kelimelere eş sesli kelime denir.

ÖRNEKLER:

Kirlileri çamaşır makinesine **at**.
At: atmak

Türklerin hayatında **atı** çok önemlidir.
At: binek hayvanı

ALİŞTIRMA

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını karşılarına yazınız.

Şehir: Zaman:

Suluk: Parasız:

Tutsak: Düş:

Hudut: Rüzgar:

Tenha: Güç:

Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını karşılarına yazınız.

Tatlı: Hızlı:

Akşam: Karanlık:

Genç: Zengin:

Taze: Korkak:

Neşeli: Ölü:

Aşağıdaki cümlelerde yer alan eş sesli kelimeleri bularak yuvarlak içine alınız.

Yaz sona erdi, şimdi okul vaktidir.

Dişlerini fırçala ve erkenden yat.

Yan tarafta yeni bir kitapçı açıldı.

Bu paraları sen al lazım olur.

Bizim güzel dilimiz Türkçedir.

Yaralandığı için sol elini kullanamıyordu.

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde yer alan eş anlamlı kelimeleri bularak daire içine alınız, eş anlamlısını altına yazınız.

23 Nisan kutlamaları bu meydanda yapılacaktır.

[.....]

Anne misafirlerine güzel yemekler yedirdi.

[.....]

Ordu Karadeniz'in bir vilayetidir.

[.....]

Aşağıdaki cümlelerde yer alan zıt anlamlı kelimeleri belirleyip yuvarlak içine alınız, zıt anlamlısını altlarına yazınız.

Adamlar yukarıdaki eşyaları topladılar.

[.....] [.....]

Ucuz domateslerden konserve yaptılar.

[.....]

Çocuklar ağır çantaları çatıya kadar götürdüler.

[.....] [.....]

Aşağıdaki kelimeleri verilen anlamına uygun eş sesli olarak cümle içinde kullanınız.

Sağ: Ölü olmayan, yaşayan

.....

Sağ: Yön

.....

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

Ben baharı severim

Kır, bayır ne güzel

Her yer yemyeşil

Bahar bitmesin derim

1. Bu dizelerde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi sesteş değildir?

A) Ben

B) Kır

C) Bayır

D) Yer

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır?

- A) Önce kitap okuyalım, sonra satranç oynayalım.
B) Şiirlerinde havadan, sudan, kuşlardan söz eder.
C) Konuşmacı bir ara durdu ve dinleyicilerin dikkatini toplamasını sağladı.
D) İnsanlar ilginç bir haberi izlerken ellerindeki işleri bırakıyor.

3. “Her işe özen göstermek gerekir.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdaki cümlelerden hangisinde kullanılmıştır?

- A) Annem büyük bir itina ile sarma sarıyor.
B) Kimi kişiler emek vermeden iş yapmak istiyor.
C) Güzel sonuç almak için çaba harcamak gerekir.
D) İşini severek yapan kişi daha mutlu olur.

4. Bu makine daima böyle gürültüyle mi çalışıyor? Bu cümledeki altı çizili kelime yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlam bozulmaz?

A) arada bir

B) hızlı hızlı

C) sürekli

D) gündüzleri

5. “Çocuk sırtındaki ağır çantayı güçlükle taşıyordu.” cümlesindeki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Hafif olan kolileri üst raflara koyduk.
B) İyi bir kahvaltıdan sonra yola çıktık.
C) Çocuklar büyük bir taşı kaldırmaya çalışıyordu.
D) Ahşap masanın üzerinde küçük bir vazo vardı.